Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/26/361758

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Perspectiefnota 2026

Collegedatum: 16 juni 2026

Voorgesteld besluit
De Gemeenteraad besluit:

1. De Perspectiefnota 2026 gemeente Druten vast te stellen, en daarmee in te stemmen met:
   a. De structurele mutaties uit hoofdstuk 5
   b. De incidentele mutaties uit hoofdstuk 5
   c. De beslispunten uit het resumé conform hoofdstuk 8.

Aanleiding
Het college biedt u de perspectiefnota aan. De perspectiefnota 2026 bevat tevens de eerste rapportage over het begrotingsjaar 2026. Ook start met deze perspectiefnota feitelijk de beleidscyclus 2027.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)

Gewenst resultaat
Met het voorleggen van de perspectiefnota 2026 aan de gemeenteraad worden de bijstellingen in de lopende begroting 2026 voorgesteld en wordt richting gegeven aan de voorbereiding van de begroting 2027.

Argumenten

1.1. De Perspectiefnota 2026 geeft een geactualiseerd financieel meerjarenbeeld van het bestaande beleid en het voorgestelde nieuwe beleid.
De Perspectiefnota 2026 is gebaseerd op een volledige herberekening met integrale doorrekening van de uitkomsten van de meicirculaire 2026. In de doorrekening zijn meerjarige budgetbijstellingen op bestaand beleid verwerkt, inclusief de effecten van reeds genomen besluiten en doorgevoerde beleidswijzigingen. Hiermee wordt een actueel en realistisch financieel beeld neergezet dat in lijn is met het geldende beleidskader.

Daarnaast bevat de nota in beperkte mate voorstellen voor nieuw beleid die voortkomen uit eerder bestuurlijk vastgelegde inhoudelijke lijnen. Deze voorstellen zijn financieel vertaald in de voorliggende cijfers, maar zijn separaat opgenomen zodat de raad de mogelijkheid heeft om afgewogen keuzes te maken.

1.2. De Perspectiefnota is het aangewezen moment om koers en kaders richting begroting 2027 te bepalen.

De Perspectiefnota 2026 is het aangewezen instrument om beleidsmatige en financiële koersuitspraken te doen die richtinggevend zijn voor de voorbereiding van de Begroting 2027 en het financieel perspectief tot en met 2030. De gemeenteraad wordt hiermee in positie gebracht om vroegtijdig prioriteiten te stellen binnen een financieel realistisch en maatschappelijk afgewogen kader.

1.3. Het vaststellen van de begroting is een bevoegdheid van de gemeenteraad.
De gemeenteraad beschikt over het budgetrecht en is daarmee het orgaan dat kaders stelt en middelen beschikbaar stelt voor beleid. Het vaststellen van de Perspectiefnota is een essentieel onderdeel van deze bevoegdheid en vormt het eerste inhoudelijke en financiële kaderstellende moment voor de Begroting 2027.

De perspectiefnota is daarmee niet slechts een technische actualisatie, maar een formeel politiek besluit waarin richting wordt gegeven aan de financiële en beleidsmatige prioriteiten voor de komende jaren. Door deze nota vast te stellen, bepaalt de raad op welk fundament de begroting wordt voorbereid en hoe wordt toegewerkt naar structureel financieel evenwicht op middellange termijn.

Tegenargumenten en risico's

1.1. Het opstellen van de Perspectiefnota gebeurt in financieel onzekere tijden.
De komende jaren staan gemeenten voor aanzienlijke financiële uitdagingen. Voor veel gemeenten, waaronder Druten, tekenen zich structurele tekorten af. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de veranderingen in het gemeentefonds, die leiden tot een structurele verlaging van de algemene uitkering. Doordat de gemeenten onvoldoende gecompenseerd worden voor de kosten van WMO en met name Jeugdzorg is het zeer lastig om hier financieel duurzaam beleid op te voeren. Er worden meer taken verwacht, terwijl de inkomstenbron via de algemene uitkering niet meegroeit. Ons college maakt zich zorgen over de gevolgen hiervan voor de realisatie van de maatschappelijke opgaven en voorzieningen in onze gemeente. Wij vinden dat het Rijk zorg moet dragen voor een evenwichtige verhouding tussen taken en middelen voor gemeenten. We wachten hierbij het oordeel van de deskundigencommissie in het voorjaar 2027 af, waarbij we u mee willen geven dat het kabinet de afspraak rond de commissie van Ark (deskundigencommissie) afgelopen april herbevestigd heeft. Het ligt daarom voor de hand dat in de Voorjaarsnota 2027 van het Rijk (gedeeltelijk) compensatie zal volgen.
Vanwege deze aanhoudende onzekerheden rondom het gemeentefonds en de oplopende druk op het sociaal domein, blijft het college bij de beoordeling van nieuw beleid een terughoudende benadering hanteren. Voorstellen voor aanvullende beleidsinzet blijven nadrukkelijk getoetst worden op structurele financiële houdbaarheid en maatschappelijke meerwaarde.

Financiële gevolgen
De besluiten als gevolg van de vast te stellen Perspectiefnota 2026 worden door een begrotingswijziging verwerkt en geborgd.

Communicatie
Niet van toepassing.

Inwonersparticipatie
Niet van toepassing.

Uitvoering of Vervolgstappen
Na vaststelling van de Perspectiefnota door de gemeenteraad zal conform de reguliere financiële procedure een begrotingswijziging worden opgesteld. Deze wijziging verwerkt de actuele inzichten uit de perspectiefnota in de lopende begroting 2026-2029. Parallel hieraan start de voorbereiding van de programmabegroting 2027-2030. Bij de opstelling daarvan worden de meerjarenramingen geactualiseerd op basis van onder andere de uitkomsten van de septembercirculaire en de verdere concretisering van beleidsvoornemens. Daarbij wordt rekening gehouden met verwerking van het nieuwe coalitieakkoord, het bestaande structurele tekort vanaf 2028 en de verdere uitrol van ZBB.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.